

чать, нито ржце, нито крака останаха здрави. Не мога вече сама да кретамъ. Ще тръбватъ още сестри, да дежуримъ по редъ. Тръбва да се извикатъ женитѣ на помощь, нека помогатъ да цѣримъ, да облекчаваме, та да иматъ после мѫже въ кѫщите си и да не тръгнатъ по улиците да подлагатъ тѣлото си за де се прехранватъ...

— Много си, тѣжно настроена... Нѣма да стигнемъ до тамъ — каза добрата жена и нѣжната ѝ слаба бѣла ржка заглади коситѣ ми.

— Азъ виждамъ, виждамъ само ужаси и нещастия...

— Много мислишъ, па си и впечатителна. Приемай всичко като необходимост, работи, почивай и не се погдавай на вълнение... Сега, Сестро, не ни остава нищо друго освенъ да убиемъ чувствата, душата си и да се превърнемъ на безчувствени машини... Само да работимъ, да не питаме... Така по-спокойно се понасятъ нещастията.

— Ахъ, ако мога да се превърна на чугунъ, колко щастлива ще бѫда! Но не ми се вѣрва. Азъ съмъ сѫщо така сѫщество, което може да страда отъ мѫките и страданията на другите сѫщества. Виновна ли съмъ за това? Да живѣешъ всрѣдъ единъ свѣтъ отъ развалини; да виждашъ всѣки денъ, всѣка минута оголените страдания на десятки, стотици сѫщества, отъ устните на които е изчезнала усмивката; да държишъ въ ржете си тѣхните разкъсанни, надупчени и нарѣзани мѣса, отъ които капи само гангрена и смърть; да усъщаши какъ гасне живота имъ въ твоите ржце и вмѣсто тѣхния препълненъ съ умиление и безпомощностъ погледъ, да виждашъ изцѣлените имъ очи, препълнени съ проклятие, не само къмъ свѣта, а и къмъ самата тебъ. Какъ може да се не страда?

Ахъ! Не! Не! Това не се понася! Това не е денъ не е два... не е месеци, а ще бѫде години, години... Какъ да изтрай до края? Азъ губя силите си, губя подмолите на живота си и искамъ да заспя вѣченъ, непробуденъ сънъ и да не виждамъ повече страданията, поточитѣ отъ кърви и планините отъ трупове и гниещи мѣса...

— Почивай! Хайде, престани да мислишъ за тая жестокость... Не може да се върне онова, което е вече